

ਵਿਸ਼ਾ-ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ

ਸਮਾਂ 3 :ਘੰਟੇ

ਲਿਖਤੀ ਪੇਪਰ :7 0ਅੰਕ

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ /ਅਤਰਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ :3 0ਅੰਕ

ਕੁੱਲ 100 :ਅੰਕ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ-

.1ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ।

.2ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਚਾਰ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰ ਭਾਗ ਸਾਰੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।-

ਭਾਗ-I ਵਿੱਚ ਵੀਹ (2 1) ਬਹੁਸਕੰਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (0ਤੋਂ 2 0ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇੱਕ ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

$$20 \times 1 = 20$$

ਭਾਗ-II ਵਿੱਚ ਦਸ (10) ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 21 ਤੋਂ (30ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਇੱਕ ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਇਕ ਵਾਕ ਤੱਕ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਹਾਂ/ਨਾਂ ਜਾਂ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੇ ਜਾਂ ਠੀਕ/ਗਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

$$10 \times 1 = 10$$

ਭਾਗ -III ਵਿੱਚ ਅੱਠ (8) ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (31 ਤੇ 38) ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਦਾ ਉੱਤਰ 50- 60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ।

$$8 \times 2 = 16$$

ਭਾਗ -IV ਵਿੱਚ ਚਾਰ (4) ਵੱਡੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (39 ਤੇ 42) ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਛੇ ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਦਾ ਉੱਤਰ 70- 80 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਛੋਟ ਹੋਵੇਗੀ।

$$4 \times 6 = 24$$

ਭਾਗ (ੳ)

1. ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਮਾਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(1) ਮਾਪਿਆ (2) ਦੇਖਿਆ (3) ਸੁਣਿਆ (4) ਚਖਿਆ

2. ਕਿਸੇ ਅਵਸਥਾ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(1) 12 ਤੋਂ 16 ਅਤੇ 15 ਤੋਂ 21 ਸਾਲ ਤੱਕ (2) 11 ਤੋਂ 17 ਅਤੇ 13 ਤੋਂ 17 (3) 3 ਤੋਂ 6 ਅਤੇ 6 ਤੋਂ 12

3. ਜਦੋਂ.....ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ.....ਰੁਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਨਹੀਂ ਰੁਕਦਾ ਬਲਕਿ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ

(1) ਵਾਧਾ ਪ੍ਰਪੱਕਤਾ ਵਿਕਾਸ (2) ਪ੍ਰਪੱਕਤਾ ਵਿਕਾਸ, ਵਾਧਾ (3) ਵਿਕਾਸ, ਵਾਧਾ, ਪ੍ਰਪੱਕਤਾ (4) ਪ੍ਰਪੱਕਤਾ, ਵਾਧਾ, ਵਿਕਾਸ

4. ਸਿਸੂ ਅਵਸਥਾ ਦਾ ਸਮਾਂ.....ਸਾਲ ਤੱਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(1) ਤਿੰਨ (2) ਪੰਜ (3) ਸੱਤ

5. ਕੋਈ ਸੰਵੇਗ ਇੱਕ ਭਾਵ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਕ੍ਰਿਆਤਮਕ ਰੂਪ ਹੈ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸ ਦੇ ਹਨ।

(1) ਯੰਗ (2) ਵੁੱਡਵਰਥ (3) ਬੇਰਿੰਗ ਅਤੇ ਫੀਲਡ

6. ਡੁਰ ਦਾ ਸੰਵੇਗ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹੜੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

- (1) ਕਿਸ਼ੋਰ ਅਵਸਥਾ (2) ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ (3) ਬਾਲਗ ਅਵਸਥਾ
7.ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖੁਸ਼ੀ, ਮੁਸਕਰਾਉਣਾ ਆਦਿ ਸੰਵੇਗ 6-7 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਤਪੰਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
 (1) ਵੁੱਡਵਰਥ (2) ਲਿਊਬਾ (3) ਗੇਟਸ (4) ਯੰਗ
8. ਜ਼ੇਮਜ-ਲਾਂਜੇ ਦਾ ਸੰਵੇਗ ਬਾਰੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।
 (1) 1880 (2) 1927 (3) 1934 (4) 1942
9. ਬਾਲ ਅਪਰਾਧ ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਵਿਵਹਾਰ ਹੈ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸ ਨੇ ਕਰੇ?
 (1) ਸੇਠਨਾ (2) ਹੈਡਫੀਲਡ (3) ਲੇਮੈਨ
10. ਬਾਲ ਅਪਚਾਰਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?
 (1) ਕੀਮੇਥਰੈਪੀ (2) ਮਨੋਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਨ (3) ਉਹਨਾ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਕੇ
11. ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸੰਵੇਗਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨਾ ਉਸ ਦੀਸਿਹਤ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।
 (1) ਸਰੀਰਕ (2) ਮਾਨਸਿਕ (3) ਬੌਧਿਕ
12. ਸਵੈ ਕਲਪਨਾ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
 (1) ਦੋ (2) ਚਾਰ (3) ਛੇ (4) ਅੱਠ
13. ਬੁੱਧੀ ਦਾ ਦੋ ਕਾਰਕੀ ਸਿਧਾਂਤ ਕਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ?
 (1) 1927 (2) 1904 (3) 1912 (4) 1942
14. ਬੁੱਧੀ ਲਚਕੀਲੇ ਸਮਾਯੋਜਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸ ਨੇ ਕਰੇ?
 (1) ਸਪੀਅਰਮੈਨ (2) ਥਰਸਟਨ (3) ਬਰਟ (4) ਜਲੇਟਾ
15. ਬੁੱਧੀ ਦਾ ਬਹੁ ਕਾਰਕੀ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ?
 (1) ਸਪੀਅਰਮੈਨ (2) ਥਰਸਟਨ (3) ਬਰਟ
16. ਬੁੱਧੀ ਫਲ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤੀ?
 (1) ਸਪੀਅਰਮੈਨ (2) ਵਿਲੀਅਮ ਸਟਰਨ (3) ਬਰਟ (4) ਥਰਸਟਨ
17. ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਮਾਯੋਜਨ ਨੂੰ ਸ਼ਕਸ਼ੀਅਤ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸ ਦੇ ਹਨ?
 (1) ਵੁੱਡਵਰਥ (2) ਬੋਰਿੰਗ (3) ਆਈਜ਼ੈਕ
18. ਸ਼ਖਸ਼ੀਅਤ ਬਾਰੇ ਸੈਲਫ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
 (1) ਕਾਰਲ ਰੋਜਰ (2) ਫੋਮ (3) ਕੈਟਲ
19. ਸਟੈਟਿਸ ਵਿਕਾਸ ਖੋਜ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਅਜੇਹਾ ਯੰਤਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸ ਨੇ ਕਰੇ?
 (1) ਬਾਡਲੇ (2) ਟਾਟੇ (3) ਲੋਵਿਟ
20. ਰੌਜ ਕਿਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ?
 (1) ਰੌਜ = ਉਪਰਲਾ ਸਕੋਰ + ਹੇਠਲਾ ਸਕੋਰ
 (2) ਰੌਜ = ਉਪਰਲਾ ਸਕੋਰ - ਹੇਠਲਾ ਸਕੋਰ
 (3) ਰੌਜ = ਉਪਰਲਾ ਸਕੋਰ ÷ ਹੇਠਲਾ ਸਕੋਰ

ਭਾਗ ਅ)

21. ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਲਿਖੋ?
22. ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ?
23. ਇੱਕ ਸੈੱਲ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਕਰੋਮੋਜ਼ੋਮਜ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
24. ਸੰਵੇਗ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਤੇ ਬਾਦ ਕਦੋਂ ਖਤਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
25. ਗੁੱਸਾ ਇੱਕ ਰਿਣਾਤਮਕ ਸੰਵੇਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਸਹੀ/ ਗਲਤ)
26. ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸੰਵੇਗ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦੇ (ਸਹੀ/ ਗਲਤ)
27. ਲੜਕੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਲੜਕੇ ਬਾਲ ਅਪਰਾਧ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ (ਸਹੀ/ ਗਲਤ)
28. ਸਮਾਯੋਜਨਾ ਸਰੀਰਕ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ।(ਸਹੀ/ ਗਲਤ)
29. ਬੁੱਧੀ ਜਮਾਂਦਰੂ ਕੁਦਰਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਸਹੀ/ ਗਲਤ)
30. ਵਿਰਸੇ ਦੀ ਕੋਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ।

(ਭਾਗ-ੲ)

31. ਸ਼ਿਸੂ ਅਵਸਥਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
32. ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਕੋਈ ਦੋ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਿਖੋ।
33. ਸੰਵੇਗ ਸਮੇਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਸਵੈ ਨਾੜੀ ਸੰਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਕੀ ਵਿਘਨ ਪੈਦਾ ਹੈ?
34. ਅਲਫਾ ਦਿਮਾਗ ਤਰੰਗਾਂ ਕੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ?
35. ਬਾਲ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ?
36. ਵਿਰਸੇ ਦੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ?
37. ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੀ ਕੋਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਲਿਖੋ।
38. ਗਰੁਪਡ ਡੈਟਾ ਲਈ ਮੀਨ ਦਾ (mean) ਫਾਰਮੂਲਾ ਲਿਖੋ।

(ਭਾਗ-ੳ)

39. ਬੁੱਧੀ ਦੇ ਦੋ ਕਾਰਕ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ

ਜਾਂ

ਬੁੱਧੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਵਿਰਸਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਜਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ, ਦਲੀਲ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ।

40. ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਤੇ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਿਖੋ।

ਜਾਂ

ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਮਨੋ ਵਿਸ਼ੇਲਸ਼ਨ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

41. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਡੈਟਾ ਤੇ ਮੱਧਮਾਨ (mean) ਕੱਢੋ।

c-i	f
19 - 21	1
16 - 18	3
13- 15	5
10 - 12	4
7 - 9	2
4 - 6	1

N = 16

ਜਾਂ

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਡੈਟਾ ਤੇ ਮੱਧ ਅੰਕਮਾਨ (median) ਕੱਢੋ।

42. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਡੈਟਾ ਦਾ ਚਤੁਰਥ ਅੰਸ਼ (QD) ਵਿਚਲਨ ਕੱਢੋ.

c-i	F
70 - 71	2
68 - 69	2
66 - 67	3
64 - 65	4
62 - 63	6
60 - 61	7
58 - 59	5
56 - 57	4
54 - 55	2
52 - 53	3
50 - 51	2

N = 40

ਜਾਂ

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਡੈਟਾ ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਕ ਵਿਚਲਨ (S.D) ਕੱਢੋ।